

Tot het eerste vervalt men, wanneer men in Persoonlijkheid uitsluitend iets ziet wat aangeboren is. Sommigen kennen aan een klein kind, ja aan het dier, zelfs aan de plant persoonlijkheid toe. Van een intellectueelen en moreelen strijd, om tot een persoonlijkheid te *worden*, is dan eigenlijk geen sprake. Zulk determinisme is naar zijn aard antinomistisch. In het onbeteugelde gebruik van het ingeschapen vermogen, in het onbesnoeid uitbotten van natuurlijke krachten en neigingen ligt dan de levensweg geteekend.

Doch anderzijds komt uit den pelagiaanschen wortel op de gedachte, dat de mensch is wat hij van zichzelf heeft gemaakt. En hiertegen sta voor ons vast, dat God is de Schepper der geesten van alle vleesch, ook van het eigensoortige van *iedereen* geest. De grondgedachte van ieders wezen en ieders leven is uit God. Persoonlijkheden zijn gepredestineerd. De kiem van ieders kunnen is met zijn aanzijn gegeven. Van Jeremia, die als een machtige persoonlijkheid moest optreden, zegt God: „Eer Ik u in moeders buik formeerde, heb Ik u gekend, en eer gij uit de baarmoeder voortkwaamt, heb Ik u geheiligd; Ik heb u den volke tot een' profeet gesteld". Johannes de Dooper was Nazireër *geboren*, ook naar zijn innerlijk wezen. Juist het oorspronkelijke, het gegevene, is de grondslag, waarop de persoonlijkheid moet worden gebouwd. Aangeboren en verkregen sluiten elkaâr niet uit, maar grijpen in elkander in. Doch nu komt ongetwijfeld in Persoonlijkheid wel bijzonder de vrucht van eigen geestelijken strijd uit. De mensch moet *worden* wat hij *is*.

De vergelijking met en de rechte onderscheiding van verwante begrippen, geeft wel verduidelijking.

Daar hebt ge eenerzijds de individualiteit. Ze legt nadruk op het onderscheidende in de verschillende personen. Ze is het complex van aanleg en hoedanigheden, die van de enkelen mensch het bezit zijn en waardoor zijn natuur, zijn